Poistotekstiilin keräys

Oskari Pokela | Keräys- ja logistiikkasuunnittelija | 1.2.2022

LOUNAIS-SUOMEN JÄTEHUOLTO

LOUNAIS-SUOMEN JÄTEHUOLTO

18 omistajakuntaa

(Uusikaupunki osakkaaksi 1.1.2022)

440 000 asukasta

40 000 vapaa-ajanasuntoa

100-150 työntekijää

28 M€ liikevaihto

Lounavoima

KIERTOMAA

EKO PARTNERIT

Taustaa

LSJH on tehnyt kehitystyötä kuluttajapoistotekstiilien hyödyntämisen arvoketjujen luomiseksi jo useamman vuoden ajan mm. Telaketju-verkostossa.

Telaketju on poistotekstiilin kiertotaloutta edistävä verkosto. Telaketjussa kehitetään keräystä, lajittelua ja jalostusta vastaamaan poistotekstiilin hyödyntäjien tarpeita. Hanke toimii yhteistyötä, monialaisuutta, liiketoimintamahdollisuuksia ja työllisyyttä edistäen.

Telaketju YM hanke
1.2.2017 - 31.12.2018
Koordinaattori LSJH
Julkinen tutkimusprojekti
Rahoitus: Ympäristöministeriö ja muut rahoittajat

Telaketju TEM ja AIKO hankkeet
2018-2019
Toteuttaja LSJH
Työ- ja elinkeinoministeriön ja Varsinais-Suomen liiton rahoittamat projektit jalostuslaitosvalmisteluun

TEKES hanke
1.4.2017 - 31.1.2019
Koordinaattori VTT
Yritysprojekteja ja julkinen tutkimusprojekti
Rahoitus: Tekes ja osallistujat

Telaketju 2 BF hanke
1.5.2019 - 30.4.2021
Koordinaattori VTT
Yritysprojekteja ja julkinen tutkimusprojekti
Rahoitus: Business Finland ja osallistujat

LOUNAIS-SUOMEN JÄTEHUOLTO

Jalostuslaitoksen kautta kierrätykseen

Kuluttajapoistotekstiilien kiertotalous Suomessa

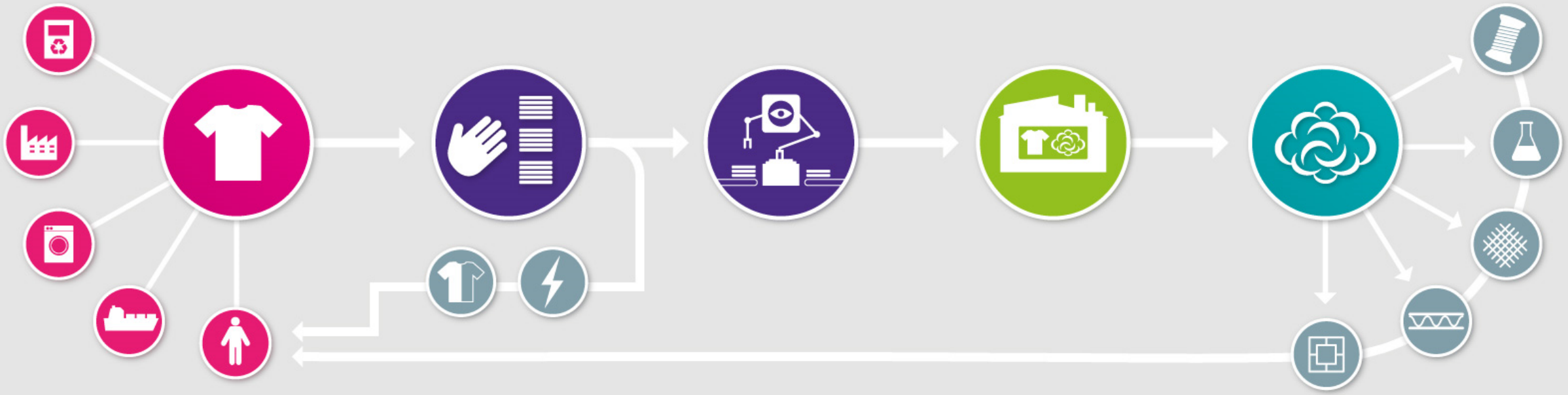

Poistotekstiilin keräys

Paikallinen esilajittelu

Laadun varmistus

Tekstiilikuidun avaus

Lopputuotteet

Jalostuslaitosta yhteistyössä kehittämässä

BOTNIAROSK
KIERTOKAPULA
Millespakka Oy
RAUMAN SEUDUN JÄTEHUOLTOLAITOS
ekokymppi
KYMENLAAKSON JÄTE
MUSTANKORKEA
ROSK'N ROLL
ekorosk
etappi
NAPAPIIRIN RESIDUUM
Sammakko kangas
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy
Hyödyksi!
Lapeco
Osa puhdasta Lappia
JÄKÄLÄ
Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy
HSY
lhj.fi
PIRKANMAAN JÄTEHUOLTO
STORMOSSEN
Jätekukko
LOUNAIS-SUOMEN JÄTEHUOLTO
PORI
VESTIA
Kiertokaari
Kestävän kiertotalouden edistäjä
Metsäsairila Oy
puhas OY
SALPA KIERTO

Poistotekstiilin jalostuslaitos Turun Topinpuistoon 2025?

- Mahdollistaa kotitalouksien poistotekstiilien kierrätyksen Suomessa (kapasiteetti 15 000 t/a).
- Jalostuslaitoksen suorat työllistämisvaikutukset ovat arviolta 100–150 henkilöä/a
- 21–22 milj.€ investointi
- Pilotointi Paimiossa LSJH:n pilot-käsittelylinjastolla alkaen 11/2021
- Suunnittelu ja rahoitusratkaisut 2021–22
- Valmis 2025?

Kuluttajapoistotekstiili ja viestintä

- Yhtenäisen valtakunnallisen poistotekstiilikeräyksen kannalta on tärkeää, että koko maassa on yhtenäinen termistö ja ohjeistus.
- On tärkeää, että keräyksestä käytetään ja viestitään termillä **poistotekstiili.**
  - Termistö on vakiintunut ja sitä on käytetty jo useita vuosia keräyksen alusta alkaen.
  - Tekstiilijäte, lumppu, rätti jne. nimitykset heikentävät kerätyn tekstiilin laatua.
- Koko arvoketju kannattaa hyödyntää viestinnässä.
  - Keräys ja lajittelu → jalostus → lopputuotteet

Poistotekstiilin lajitteluohje

- **KYLLÄ** – poistotekstiilikeräykseen kuuluvat kuivat ja puhtaat, käyttökelvottomat vaatteet sekä kodintekstiilit, kuten
- takit, housut, hameet ja paidat
- lakanat, pyyhkeet ja pöytäliinat
- **EI** – poistotekstiilikeräykseen ei kuulu mattoja, kenkiä, laukkuja, vöitä, alusvaatteita, sukkia, sukkahousuja, tyynyjä, peittoja, pehmusteita tai pehmoeläimiä eikä kosteita, homeisia, tekstiilituholaisia sisältäviä tai vahvasti haisevia tekstiilejä.

Keräys

- Keräysalue laajennetaan valtakunnalliseksi vaiheittain jätelaitosten omien aikataulusuunnitelmien mukaisesti.
- Kuntien omistamat jätelaitokset keräävät poistotekstiilin asukkailta ja järjestävät paikallisen esilajittelun.
- Tavoitteena on saada kaikki kuntien jätelaitokset mukaan keräykseen vuoteen 2023 mennessä.
  Erilliskeräysvelvoite astuu voimaan 1.1.2023.
- Laadukas keräysketju aina kotitalouksista lajitteluun asti estää tekstiilien pilaantumisen keräyksen aikana ja mahdollistaa tekstiilien korkean laadun jatkokäsittelyvaiheessa.

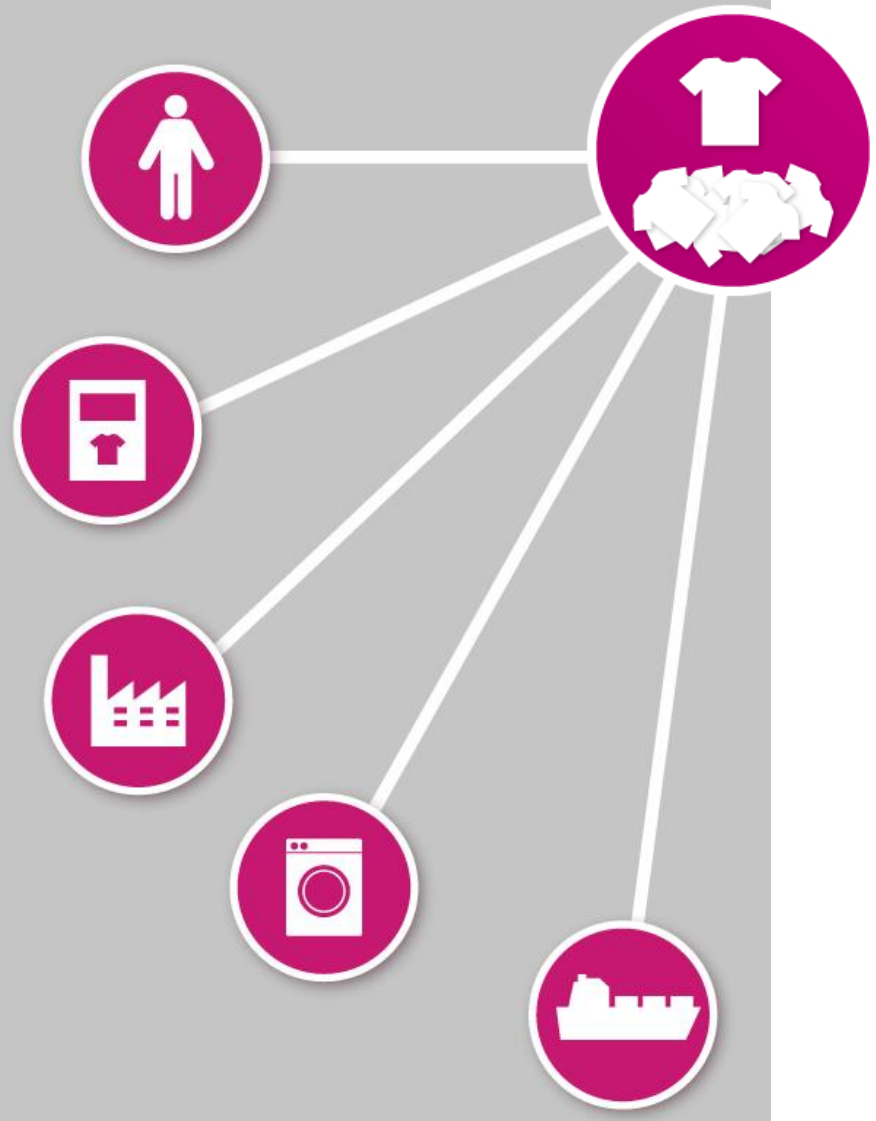

Poistotekstiilin keräysmallit

Keräys lajitteluasemilla

- Jätelaitoksen kannalta helpoin ja vaivattomin tapa aloittaa keräys.
- Valvottu ympäristö → vähentää keräykseen kuulumattoman ja pilallisen tekstiilin osuutta kerätyn tekstiilin joukossa.
- Käytössä olevia keräysastioita mm. kannellinen jätelava, metallinen tekstiilikeräysastia ja 600l jäteastia.

Keräys alue- ja kierrätyspisteillä

- Mahdollistaa laajan keräysverkoston ja monia keräyspisteitä.
- Ei valvottuja pisteitä, joten keräykseen voi päätyä paljon keräykseen kuulumatonta materiaalia.
- Käytössä olevia keräysastioita mm. metallinen tekstiilikeräysastia ja syväkeräyssäiliö (Rauma).

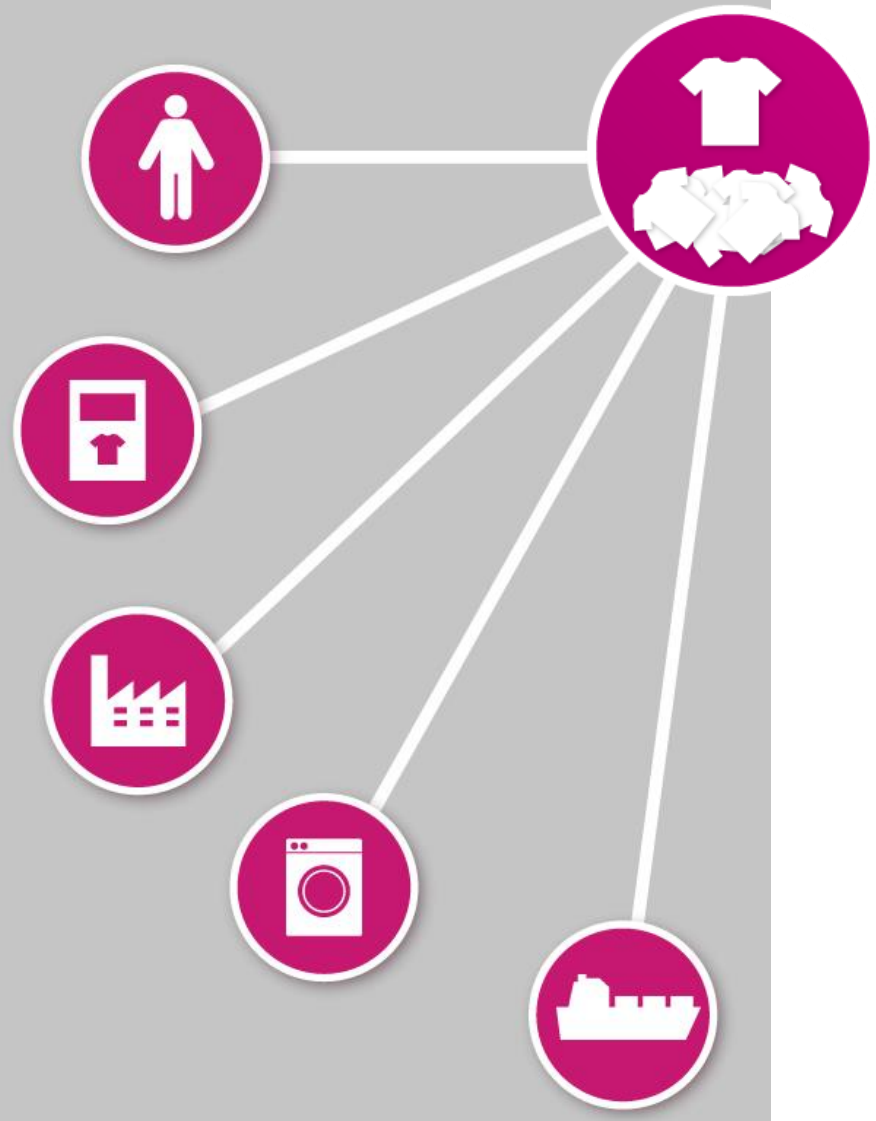

Poistotekstiilin keräysmallit

Keräys yhteistyökumppanien toimipisteillä

- LSJH:lla on keräyspisteitä järjestetty yhteistyökumppanien kanssa, mm. lajittelukumppaneiden toimipisteillä → osittain valvottu ympäristö ja tekstiili saadaan nopeasti jatkokäsittelyyn.
- Käytössä olevia keräysastioita mm. sisätiloissa rullakko tai 600l jäteastia, ulkona metallinen tekstiilikeräysastia.

Poistotekstiilin keräysmallit

Keräys yhteistyössä kaupan- ja muotialan toimijoiden kanssa - KAMU-keräys

- Poistotekstiilikeräys sisätiloissa yhteistyössä kaupan- ja muotialan toimijoiden kanssa, mm. kirpputorit, kierrätyskeskukset ja ostoskeskukset.
- Toimintamalli pohjautuu yhteistyössä apteekkien kanssa järjestettävään lääkejätteiden keräykseen.
- Keräyspisteet lähellä asukkaiden arkisia liikkumiskohteita → keräys mahdollinen yhä useammalle asukkaalle.
- Keräys sisätiloissa ja osittain valvotussa ympäristössä → vähentää keräykseen kuulumattoman ja pilallisen tekstiilin osuutta kerätyn tekstiilin joukossa.
- Keräysastiana käytetään rullakkoa.

Poistotekstiilin keräysmallit

- LSJH:n yhteistyökumppani Piece of Jeans suunnitteli ja valmisti keräysrullakon päälle puettavan persoonallisen farkkukuosin.

- HSY otti keräysmallin käyttöön 1/2022 yhteistyökumppaneina mm. Stockmann ja PK-seudun ostoskeskukset.

- Pilallisen tekstiilin ja kuulumattoman osuutta keräyksestä on saatu pienennettyä.
  - Vuoden 2021 (viikot 20-51) aikana kerättiin noin 17 500kg poistotekstiiliä.
    - Pilallista n. 5 %
    - Keräykseen kuulumatonta n. 12 %
    - Jatkolajitteluun n. **83 %**

Viestinnälliset mahdollisuudet

- Keräystä on toteutettu yhteistyössä kaupan- ja muotialan toimijoiden kanssa, mikä mahdollistaa laajan näkyvyyden.
- Keräyskumppaneiden omien viestintäkanavien hyödyntäminen osana yhteistyötä.
- Keräysmalli on ollut helppo viedä nopeasti ja ketterästi osaksi erilaisia tapahtumia ja siitä on ollut vaivatonta viestiä.
  - Kesärauha Turussa 6-8.8.2021
  - Uuden Muotoilun Yhdistyksen Joulumarket Turussa 27-28.9.2021
  - Keräys 2. asteen oppilaitoksissa 8-12.11.2021

POISTOTEKSTIILIT

AVLAGDA TEXTILIER

KAMU KERÄYS

LOUNAIS-SUOMEN JÄTEHUOLTO

Tuo tähän laatikkoon

Kuivat ja puhtaat, käyttökelvottomat vaatteet ja kodintekstiilit, kuten

- takit, housut, hameet ja paidat
- lakanat, pyyhkeet ja pöytäliinat

Pakkaa muovipussiin ja sulje tiiviisti.

Hämta till denna låda

Torra och rena oanvändbara kläder och hemtextilier såsom

- rockar, byxor, kjolar och skjortor
- lakan, handdukar och borddukar

Packa i en plastpåse och förslut tätt.

Älä tuo tänne

Keräykseen ei voi tuoda alusvaatteita, sukkia, tyynyjä, peittoja, pehmusteita, mattoja, vöitä, laukkuja, kenkiä tai kosteita, homeisia, ötökkäisiä tai voimakkaan hajuisia tekstiilejä. Lajittele nämä polttokelpoiseen jätteeseen.

Lahjoita vielä käyttökelpoiset tekstiilit hyväntekeväisyyteen.

Hämta inte hit

Dessa får inte lämnas till insamlingen: underkläder, strumpor, dynor, täcken, stoppningar, mattor, bälten, väskor, skor och inte heller fuktiga, mögliga, insektangripna eller kraftigt luktande textilier. Sortera dessa i brännbart avfall.

Donera användningsdugliga textilier till välgörenhet.

PIECE OF JEANS

KAMU on kotimainen poistotekstiilikeräys. Sen kautta kotitalouksien käyttökelvottomat tekstiilit saavat uuden elämän esimerkiksi kierrätyskuituna. Keräyksestä vastaa Lounais-Suomen Jätehuolto (LSJH). Piece Of Jeans on valmistanut keräysastian hupun Lounais-Suomesta kerätystä poistotekstiilistä.

KAMU är en inhemsk insamling av avlagda textilier. Genom den får hushållens oanvändbara textilier ett nytt liv till exempel som returfiber. Sydvästra Finlands Avfallsservice (LSJH) ansvarar för insamlingen. Piece Of Jeans har tillverkat insamlingskärlets överdrag av avlagda textilier som samlats in i Sydvästra Finland.

Katso kaikki kaikki Kamu-keräyspaikat: **www.lsjh.fi/kamu**

Se alla insamlingsplatser: **www.lsjh.fi/sv/kamu**

Viestinnälliset haasteet

- Viestinnällisesti on tärkeää, että jätelaitos on aktiivisesti mukana viestittämässä keräyksestä → vrt. lääkejätteiden keräys, jonka asukkaat mieltävät apteekkien keräykseksi.

- KAMU-keräys on ollut keräysmallina onnistunut, mutta viestinnällisesti se on välillä aiheuttanut haasteita keräyksestä viestittäessä.
  - Keräys on irrotettu joissakin asiayhteyksissä irralleen muusta poistotekstiilikeräyksestä, joka ei ole tarkoituksenmukaista.

- LSJH on päättänyt luopua KAMU-keräys **nimestä**, ja jatkossa kaikki keräykset ja keräysmallit ovat samaa poistotekstiilikeräystä → asukkaalle selkeä ja johdonmukainen.
  - **Keräysmalli, eli keräys sisätiloissa yhteistyössä kaupan- ja muotialan toimijoiden kanssa jatkuu ja sitä kehitetään yhä.**

LSJH:n poistotekstiilikeräys

- 31 vastaanottopistettä tällä hetkellä (+ Siira ja Pop up –lajitteluasema)
  - Vastaanotto kaikilla lajitteluasemilla
  - Yhteistyökumppanit
  - Keräys yhteistyössä kaupan- ja muotialan toimijoiden kanssa

- 2021 kerätty tekstiilimäärä noin 200 t
  - Aiemmat vuodet noin 170 t

- Valtaosa LSJH:n toimialueelta kerätystä poistotekstiilistä esilajitellaan yhteistyökumppanien toimesta.
  - Turun kaupungin Työpiste
  - Varsinais-Suomen Työllistämisen Tuki Vartti ry

LOUNAIS-SUOMEN JÄTEHUOLTO

LOUNAIS-SUOMEN JÄTEHUOLTO

Oskari Pokela | oskari.pokela@lsjh.fi | tel. +358 40 726 0861

www.lsjh.fi | www.poistotekstiili.lsjh.fi | www.telaketju.fi